

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шлди. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словакиї 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Проповідь божевільних.

Львів, 9. вересня 1927.

Проповідь божевільна, як вислід шовіністичної пристрасти, вже довго перед війною гомоніла зі сторінок польської націоналістичної преси. Провідним її мотивом було: винищити! Розпоряджаючи своєю адміністрацією, краєвими фінансами і маетково випосаженою верствою великих земельних власників, польська шовіністична армія на кожному кроці закидувала петлю на шию українського народу. Однак в передвоєнному часі божевільня багнувала тільки на негломонній пристрасти й атаківі. До того ж тоді можна було елементам зла проповідувати значну запору. Над розпачистим божевільням ваготів регулятивний чинник рівноваги: чинник центральної австрійської влади і чинник відпору українського громадянства, яке в умовах конституційного ладу мало деяку спроможність протиставитися руйнуючій силі камикутних хвиля, шовіністичної пристрасти й егоїзму.

Ситуація різко змінилася з моментом повстання польської держави і приєднання до неї західно-українських земель. Регулятивний чинник австрійської центральної влади уступив, а відпир українського громадянства силою обставин зміцнів, хоч його напруження наближалось. До голосу прийшли божевільні. Вони дістали в своїй законодавній й ексекутивній владі та всі засоби репресії, натиску і розкладу. Скаля божевільня одержала нечувану висоту, підсилена колючими мізмами, розстроєм, вічним переляком, імперіалістичним тоном, фурією нищення, моральним надбавкам, розпаленою, іскристою ненавистю, неспокійною і пажерливістю. До голосу прийшли люди, які в нормальних часах і в здорових суспільностях повинні бути на чотирьох кінцях зачеплені у відокремлених долах. Довга неволя звички морального стрижня польського громадянства, роздавила і розторопшила моральний капітал революційної коліс демократії, на чолі тої демократії шляхетського характеру, що голосила кличі волі, рівності і братерства.

Та як довго велася боротьба, як довго промовляла зброя, гарматні гук тримали нервову систему в напруженні. Були вигуки і крики божевільня, було проповідництво шовіністичне, однак все те можна було в деякій мірі зрозуміти в ситуації боротьби. Аж коли втихла боротьба, нерви відмовили послуху і божевільня розлилася широким потоком по всій Польщі. Починається доба проповідництва божевільня. А метою того божевільня: розторопшення всього, що стоїть на перепоні величчю, єдиності і безмежному пануванню польської нації. В тому напрямку заістнували самостійні акти, які описала поетична ліній одержують законодавчу санкцію — в законах про адміністраційний поділ Західної України, про осадництво і колонізацію, про мову публичних урядів, про організацію шкільництва. По тій ліній ліній являються законопроекти про зміну виборчої ординації до сейму, про самоврядування і т. д. Одночасно йде проповідництво шовіністичне, цинізм і божевільня говорять і вполю-

ється у розстроєне громадянство конечність і неминучість знищення українців і білорусів, разом понад дев'ять мільонів населення! Проф. Ст. Грабський ясно, відкриває і навіть гордо заявляє, що за 25 літ не лишиться знаку зі семи мільонів українців. І то станеться в згоді з міжнародними трактатами, гуманністю та вимогами культури й етики. Проповідництво божевільних розливається широкою хвилею. А який його наслідок і всесильна заразливність, видно хоч би з того, що польський ліберал і поступовець проф. Суйковський у своїм творі „Польська Неподлегла“ язикові закони і закон про улагодження шкільництва на українсько-білоруській національній території (себ-то закон про ліквідацію українського шкільництва, бо білоруське зліквідовано вже передтим) називає улагодження національних відносин на Західній Україні і Західній Білорусі на зразок Швейцарії... Чи не божевільня? Чи не перемішання понять, затрата нормальної думки?

Тепер у польській шовіністичній пресі змагається нова хвиля божевільня. Відомий Прушинський помістив у „Слові Польським“ цілу низ-

ку статей, яких провідною думкою майже поголовно знищення семи мільонів українців. Польща мусить бути одностайною й однородною. Правда, нині важко поголовно задати смерть семи мільонам народу, однак ця акція можна розложити на довгий час. Однак той час не може бути за довгий, бо тимчасом зростає в сили Німеччина і Росія, які могли би перервати цей процес.

Що такі речі явно випливають і цинічно проповідуються деякими польськими сферами — нічого дивного. Таж то діється після великої війни, в добі всяких диктатур і насильств, в добі нечуваної тиранії і деспотизму. Однак жах проймає кожну людину, яка нормально думає і відчуває, що той провокаційний цинізм і те божевільня толерується. І то не лише толерується, але й посередньо поширюється. В таких ідеях „добра“, такою трійливою поживою годуються нове покоління, в такій атмосфері муринської етики живе громадянство. Чи воно може бути здорове і нормальне? Приймаючи і переймаючи проповідництво божевільня, воно готує собі неминучу загибель.

З бурунами повені.

Катастрофа знищила майно і збоготило цілих поколінь.

Чим більше віддаляємося від страшних днів катастрофального урагану і нечуваної повені, тим сумніша картина відкривається перед нами. Спустошення сягає не десятків, але сотень мільонів золотих. З поверхні землі зникли цілі оселі, містечка і села. Згинули немов титани у віковичному бою, останки значних просторів карпатських лісів. Урожайні долини Опору, Лімниць, Чечви, обох Бистриць, Прута і обох Черемошів, численних річок і потоків та могутнього Дністра на просторі сотень кілометрів покриті румовищем, ріною і сірим намулом. Втрати в будинках, худобі, збіжжю й окопових рощинах, не говорячи про втрати в людях, — є безмежні. Яким великим і безквітним є горе і нужда, сьогодні важко і сказати. Все майно, всі осяги і збоготи цілих поколінь втопилися і потахли у рвучних бурунах нестримної стихії.

Очевидці оповідають, що наслідків катастрофи взагалі не можна опанувати. На те потрібна праця і засоби щонайменше одного людського покоління.

Та не зважаючи на те все, ми не сміємо окутувати себе бездомним песимізмом, що є батьком сумнівів і безпомічності. Тут не йде тепер про відбудову спустошених околиць, про повернення заподіяних катастрофою втрат, тільки про допомогу жертвам повені. Нашим святым обов'язком нагодувати голодних, одягнути позбавлених одягом, дати захист беззахисним, лікарську допомогу хворим, обергти сиріт, дітей, матерей і старців. А хіба при добрій волі, відповідній організації і щедрий жертвенності це ми можемо зробити, не зважаючи на нашу вбогість. Тут не сміємо допустити ніяких сумнівів, бо сумніваючись в можливість опанувати наслідки катастрофи, ми

тимсамим сумніваємось в нашу життєву силу і майбутність.

Відозва до європейського громадянства.

Краєвий Комітет допомоги жертвам повені радить майже в перманентній під проводом през. В. Децикевича. В приспіненому темпі збирається відомості і розглядається всі форми та можливості допомоги. Комітет звернувся вже телеграфічно до українських організацій в Америці, повідомляючи їх про катастрофу і визнаючи до видатної участі в допомогівій акції. Одночасно Комітет повідомив про перебуває всенародне горе також українську пресу у Харкові і Києві.

Катастрофа повені.

Опис очевидців.

I.

Ріпчичі, 5. вересня 1927.

У нашому селі Ріпчичах, повіт Дрогобич, ріка Тисмениця вилила так, що знищила все сіно і збіжжя. До того замулила кипичкою (фузми) все поле. Найгірше тепер з худобою, бо нема її де вигнати. У нас знищених сильно до 30 господарств. Бульба гине всюди і грозить великий голод.

Подібно, як у Ріпчичах, потерпіло наше населення й у Вороблевицях. Ріка Тисмениця розлилася широко по обох берегах, виступивши щонайменше на один метр понад свої береги.

Далеко гірше представляється справа в Медичах, де є знищених до 270 господарств. Там, як і в інших місцевостях, вода порозривала й рознесла багато будинків, а ще більше поїмдулювала.

В часі катастрофи діялися страшні річи. Були сцени, яких не опише ніке перо. Донині витікають з хатини і з базю в цілі околиці люд-

На черзі знаходиться справа відозви до європейського громадянства, бо інакше важко буде опанувати розміри і наслідки катастрофи.

Митр. Шептицький в дорозі до спустошених околиць.

Як ми вчора повідомляли, митр. Шептицький, бажаючи хоч частинно опанувати голод, нужду і розпук населення в знищених катастрофою околицях, зорганізував особисту допомогову акцію власними фондами і засобами. В п'ятницю рано виїхав митрополит зі Львова з двома тягаровими автами навантаженими поживою і одежею. В двох особових автах виїхав митрополит з о. крил. Ол. Ковальським і лікарем д-ром Романом Гоцьким, який везе зі собою потрібні ліки, щоби на місцях подати поміч хворим. Окремо виїхав з львівської стації в спустошені околиці тягаровий вагон з поживою і річчю. Вартість купленої поживи і річей вносить 128.000 зол.

Акція Митр. Ординаріату.

Довідуємося, що Львівський Митрополит Ординаріат випускає відозву, в якій доручає духовенству стати на чолі допомогової акції на місцях. На поодинокі деканати має бути наложений відповідний контингент допомоги.

Незалежно від внутрішньої акції о. митрополит й Ординаріат мають у плані звернутися з покликом до католицького й взагалі християнського світа, визнаючи його, щоби з огляду на страшну катастрофу сповнив Христову заповідь про допомогу ближньому.

Жертви.

На допомогу жертвам повені до диспозиції Краєвого Комітету допомоги жертвам повені на вкладку ч. 8165 в Центро-Банку (Львів, Ринок 10) зложили: Центро-Банк — Львів 1000 зол., Читальня „Прогресу“ — Клепарів 50 зол., Іван Калитяк — Львів 100 зол., Теодор Кулик — Яричів Старий 10 зол., Антій Іванович — Львів 25 зол.

ські трупи, а також потоплену худобу і всяке інше добро. В часі катастрофи зловлено в одному місці колиську з живою ще дитиною. Чия вона і що з її нещасною мамою, ніхто не знає. В іншому місці хата, яку несли розбурхані хвилі, адарила цілою силою у клядку, якою перекривало 7 робітників. Усі вони загинули у спінених бурунах. Словом: страшні образи, яких не могла би змалювати й найбухіша фантазія!

Пощкодоване населення приходить до дозвілля до примістості, але все воно в розпук. Підмоги державні, головном безпроцентовий кредит, конечні. Також громадянство повністю поспішило нещасним жертвам катастрофи з підмогою, і то негайно. — Селянин.

II

Ніжани, 5. вересня 1927.

В Ніжани, пов. Рогатин, Дністер залила долину і середню частку сел. Знищених є більше як 120 господарств. Вода сягає до вікон

хат. Мешканців села вжитково та ким чином, що в 3 год. вночі евакуовано загроженої частини села на горішню частину. Таким чином вийшли ціло люди й худоба. Зате абиже й сіно замочено цілком, а ярина на полях замулена. Люди не мають засобів поживи, тому поміч тут негайно потрібна. — Свій.

III.

Микулечин, 4. вересня 1927.

Страшна, невидана ще злива з градом і блискавками стрівожила населення Микулечина так, що всякий з трепетом чекав у своїх чотирьох стінах кінця світа. Тимчасом церковні дзвони та гудки трьох тартаків ударили на тривогу, сповіщали, що йде нещастя. Прут мітю наповнив своє русло рвучими зминими водами і залив цілу долину, при якій положена середина Микулечина з церквою і тартаками. Страшних шкід наробила вода мешкальцям хатам та промисловим будинкам, а саме тартакам. Малин, положений на правім березі Прута біля Підліснеса, поплав з водою так, що скоро й сліду з нього не стало. Хвилі, ударяючи об гостиниць, по недовгій змаганні прорвали недалеко церкви гостиниць Ворохта—Яремче. Всі хати між гостинцем і Прутом залиті водою, кам'яний міст на шляху Ворохта—Яремче біля громадського дому перед дерев'яним мостом зрваний. Від Вороненки до Підліснеса в кількох місцях перерваний залізничний тор, так, що поїзд зі Станиславова доїздить тільки до Підліснеса. На північ від Микулечина страшні шкоди також. Вода поволі опадає і всі забираються до обчислення шкід та зорганізування допомогової акції. — Д.

IV.

Комарно, 5. вересня 1927.

В суд повіті Комарно повині Дністра захопила 8 громад, а саме: Колодуби, Повергі, Тершаків, Монастирськ, Мости-Свиниша, Сусолів, Подільці і Погірці. В згаданих громадах залиті повсюду всі сіножаті (селянських 2.150 моргів), на котрих знищено все перше сіно в стогах до 80 проц., а отаву (другий збір) до 100 проц.

Найгірше знищена гром. Тершаків, де вода залила до висоти 2 м. усі господарські забудування, в ко-

трих на протязі 5 днів пода знищили майже увесь сьогорічний збір хліба і паші. Знищених хат 5.

У громадах Тершаків, Мости-Свиниша, Монастирськ залиті і замулені водою всі орні поля, а в громадах Повергі, Сусолів і Подільці частинно; на них бараболя вже почала гнити (около 190 моргів).

Шкода виносить понад 400.000 зол. на самих тільки селянських землях. Крім цього великі шкоди на винайманих у Колишера, Трояновського, Рощецького і ін. (наразі ще не обчислено, але буде вдруге стільки).

Нині, дня 5. н. м., філія „Сільсько-го Господаря" в Комарні скликала тісншу нараду з місцевих українських установ з метою заложення комітету допомоги на судовий повіт Комарно.

Г. Т.

Виборчі висіди.

ГУСЯТИН.

В днях 21., 22. і 23. VII. відбулися в Гусятині вдруге вибори до міської ради. Не зважаючи на вишкподський терор, виборці українці й жиди пішли лавою до виборів, вибираючи компромісову літву в IV. і III. колі. В II. колі вийшли самі жиди, в I. колі самі вишкподці. Сила ради міста Гусятини представляється тепер так: 7 українців, 12 жидів і 18 поляків (8 шовілістів і 6 „лапавників").

РОЖИТІВ.

До міської ради вибрано 12 українців, 11 поляків і 17 жидів.

ДОЛИНА.

До гром. ради увійшло 16 українців, 16 жидів, 18 поляків і 3 німці.

СТАРА СІЛЬ.

При виборах у днях 21. і 22. серпня вибрано: в IV. колі 5 поляків і 1 українця, в III. колі 6 поляків, у II. колі 6 жидів, у I. колі 6 поляків. Разом є: 17 поляків, 6 жидів і українців.

ЛІСЬКО.

До гром. ради вибрано лави двох українців, арештованих самих жидів і поляків.

САМБІРЩИНА.

Бинів: 16 радних. Селоregarно зорганізовано. До урні йшов вагал виборців під виразним національним кличем. Хоч 70 свідомих громадян в причині олідства за зневагу влади не допущено до голосування, національна літв побі-

дила в IV. III. і II. колі. Перше коло перепало з вплив місцевого пароха-москвофіла, який разом із двома сипами голосував на хрупівський літву. — Доромів: 48 радних. Село живо організується під національним стягом. В міській виборній овідомих, ідейних одиниць. Слідний додатний вплив місцевого пароха, який шире віддано національній справі. При виборах націоналісти побідили в IV. III. і II. колі. Перше коло пропало через надумання і шахрайства при обрахуванні голосів. Проти вибору внесено протест. — Білин: 48 радних. Всі вибрані українці. Виборча боротьба не мала ні ідейної ні партійної нахваски. — Волоцка: 86 радних. Село мішане. Наказний вітв поляк робив, що міг, щоб не допустити до ради свідомих націоналістів. Ідейні і свідомі громадяни Лішинецький і Грушак вислідок падування перепали в I. колі. Вийшло 11 поляків, решта українці одна-че адебільше мало свідомі. — Городище: Боротьба на тлі особистім. З причини бучі відбулися другі вибори, при яких знова побідила літв догеперішнього паказного вітв Омеляна Монастирського. — Гордіня. Побідила літв паказного вітв Цілоцького, ворожого всім національній справі. Націоналістичний елемент, який одиниць міг би зорганізувати село і перевести успішну боротьбу з Цілоцьким, неорганізований, бо нема енергичної людини на місці. — Ортиничі: 16 радних. Побідила родинна літв паказного вітв, ворога всякого культурного життя в селі. — Татари: 24 радних. Через віроломство жидів українці програли в першій колі. Вибрано в I. колі 4 жидів і одного хруня. Інші радні націоналісти українці. — Пруси: 24 радних. Давня папська твердиня. Національна думка що лиш зачала проявляти. Побідила хрупівська літв. Жид Нухам кандидат на вітв! — Новошчичі Село мішане. Населення залежне від двора. Перейшла літв аложепа ділчем Отшолецьким і паказним вітвом Павлівським. — Лука Рутинська: 82 радних. До ради увійшло 2 жидів і 1 поляка, всі інші — націоналісти. Проти важности виборів внесено протест.

Вічевий рух.

Виборче віче в Добромилі.

В неділю, дня 28. серпня ц. р. відбулося заходом місцевого виборчого комітету в доміні Народного Дому віче в справі громадських виборів. Явилось на ньому велике число місцевих мішан і робітників, прибули також заушники посла Павловського від стягу Брля, що за

всяку ціну намагалися захопити провіз у свої руки та вибрати на провідника хруня Гулара. Одне це їм не поведлося. Віче відкрив короткою промовою д-р Антонович; провідником вибрано п. Курчак Адольфа, заступником Писаря Миколу, секретарем п. Черніньського Юліана. З черги предсідник уділя Голову делегатові Центрального Комітету УНДО п. Ерстенюкові Дмитрові зі Львова, який прийняв вибраних іменем партії, пояснив виборчу ординацію до громад та виказав на організацію українських націоналістичних сил як на одинокую запоруку успішного переведення виборів до ради міста в одинокий шлях до кращого завтра. Після цього п. Антонович як голова місцевого виборчого комітету представив хід підготовки до виборів та підчеркнув, що деякі мішани далися збаламутити Павловському і його заушникові Гузареві. В дискусії зважав також голос місцевий робітник Потічний Михайло, який виступив проти української „буржуазної" інтелігенції та рознісся з похвалами для пересліда. Належну відправу дав йому п. Ерстенюк, який коротко представив шовіністичну політику тої партії супроти українського народу. Не поведлося в п. Венгшинові Владиславові, який закликав „чистий" соціалізм Цьому панкові уділя предсідник голосу під умовою, що буде промовляти по українськи, бо таке було домагання вічевиків. Та цей „чистий" соціаліст, хоч вложив закли, що буде промовляти по українськи, кінцеву половину промови анголосив по польськи. Не помогли протести вічевиків. Присутні пізналися скоро на фарбованих лисі так, що делегат не потребував з ним багато полемізувати. З черги п. Гузар боронив своєї угодовщини на місцевій ґрунті. Присутні по тих промовах дішли до переконання, що це промовляли заушники ворогів українського народу, а прийшли на віче тільки баламутити патріотичне українське мішанство та робітництво. Забирали ще голос п. Войтечко і п. Гік та звалили українське робітництво Добромиля йти спільним фронтом до виборів. Віче покінчилося приступленням робітників до українського виборчого блоку й вибором п. Гіка від робітників третім делегатом до переговорів з жидів. Так соромно розв'язав злочинний план Павловський та Гузарем так званий мішанський виборчий блок і на широку скалю закропав хрупівця. — Присутні: Памайтимо: Рідна Школа — це народна фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

д-р СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ

Вражіння з Бойківщини.

Прекрасна наша Бойківщина! На жаль, мало хто з нас побував у турчанських горах, пізнав чудовий край та приглянувся до життя убогого, темного бойка. Мало хто з нас пізнав чар зеленої долини тихого Дністра, лісисті стрімкі гори над берегами раучкого Стрия ти високі, прадіксамі криті вершів над Сяном. А все те в однім тільки повіті турчанським! Знають за те цей гарний край тільки чужі, що їдуть сюди для експлуатації ліса і його виділеного їмні власника-бойка, і знають трохи літники, переважно жиди, котрих стягає сюди прекрасний воздух і новість, котра все манить цей рухливий і цікавий нарід. З українців рідко хто відвідує цю частину краю, криту лісом і вісвами — щоденно поживою бойка. А дуже варто пізнати цю забуту нами полосу, де, як каже вісія: „Живуть бойки, де музики дрібно грають, скачуть полегки".

Повітове місто Турка — це нужденна жидівська містина, повна гамору і малих убогих крамників, де наш газда купує нечисленні господарські прилади і пригання на торг своєю нужденну худобу. Та як тільки утомлена гамором і порохом людина кидзе це містечко, само по собі гарно положене над Стриєм, вириває перед нею безліч гірських зам і сильного простору, освіяного сонцем. Ідучи на південь серед гір, на котрих переважно вирубано ліс, асидіємо в Сянах Острівний воз-

дух вказує, що терен піднісся; лісисті гори понад Сяном, що тут впливає на оборі одного газди, знімаються шораз вище. Сянки, теперішня границя стація, від якої недалекий прохід гарним гостинцем до Ужока вже на Закарпатській Україні. З самої стації, немов із пичого гнізда, приліпленого до скелі, чудовий вид на великі серпентини й високі гори. А в долинні Ужок, що був іще за австрійських часів кліматичною місцевістю, мав купелевий заклад і парк; нині він запущений і сумує в ньому обточене, мохом поросла статуя кам'яного Геракла. А далі далекі шляхи Закарпаття...

З Сянок на захід ідемо долиною Сяну або ідемо чудовою лісовою залізницею через Тарнаву до Ступосян і Горішніх Устрик. Залізниця спинається високо понад пропастями і бурхливими потоками. Довкола шумить старий ліс, а над головою кричать вірли. Високо понад нами дримають зелені полонини Галин і Букове Берло, і тільки здалека долетить голос сопілки або рев худоби. А глибоко, дуже глибоко у стіп цих гір сина лента бурхавого Сяну і села, забуті Богом і людьми: в них нарід темний, брудний, аж чорний, а під границею застрашений тими, що чуємо й бережуть.

На схід від Турки сині лісисті гори і лісова залізничка (колія), через Львинець до Завадки. Звідси вже не так то й дуже далеко до Скольного.

На північний схід від Турки ідемо долиною Стрия в ліс й гори через Ісат і Ластівки до Свидинки, одної з найкращих місцевостей

Турчанщини. На жаль, недоступна вона ні залізницею ні гостинцем, здається, немов єдиний вихід з цих чудових гір водами Стрия. А він широкий тут і бистрий та рветься глибокими, дикими ярами. Немов бачимо в Ластівках тих бідних Франкових циганів, як гинуть серед лісової гушавини. Бушують, шумлять гірські вітри, а сонце купається в бистрих струях Стрия.

На північ від Турки лагідні пасма гір Дністрового доріччя. Через Явору в Розлуч. Розлуч! Модна тепер (серед чужих), молода і прекрасна місцевість для літнього побуту. Серед лагідних гір, переважно критих лісом, село, яке інші в Бойківщині. Та мабуть ніде нема стільки синяви, простору, воздуха і краси, що тут. Лагідні та „високі" (935 м.) гори тягнуться довгим пасмом на південь від села. З них прекрасний, далекий вид на море гір — аж далеко до Турки і Сянок, аж на край овиду, де темніють границі полонини. На цим-же пасмі джерело Дністра — мала керничка у стіп зломаного бучка; далі від неї малесенький потічок, а ще далі, ген в долинах села, гостинці і срібна лента молодого Дністра. Пливе-крутиться серед гір і втікає нам на північ і схід — ця гарна наша ріка. Мріють гори, скупані в сонці, шумлять ліси і хвилюють буйні віси. Свобода, простір, пречистий воздух і сонце — й безмежна тишина. В долинні на „рівені" прекрасний Розлуч (кажуть чужі, що це справжній перлина гір). Лагідні Кичери лісисті — багатожного, молодого, зеленого, запашного — оцього ліса. Потоки і преркоасні їхні володали з хрустальної

води, зелені дуки над потоками, високі кам'яні мости і чудовий рівний гостиниць серед піль і гір. Лагідний воздух, розкішне тепло, безмежна тишина. Не диво, що чужі пишуть, що це справжній Швейцарія. І віють вони й вихисувати! На очах ростуть чужинські віллі, парцелюють ліси, ставлять пенсіонати. Львівський магістрат закупила 10 моргів лісового терену, щоб поставити тут своїм урядовцям дім для відпочинку. Закуплено місце під санаторію для грудно-недухливих. Рух і життя в незнанім до-недавні бойківським селі! Газди продають „люфтикам" усе, що можуть зі своїх убогих дорібок і, на жаль, учаться чужої мови і чужих звичаїв. Чужі будують доми і палати, а ми й не знаємо про це. На нашій землі красу нашу чужі пізнали, оцінили і беруть її в посідання... Кажуть, що в часом Розлуч стане більшим і більше відвідуваним, ніж Яремче. Та ледви, чи з нас хто буде там... На північ від Розлуча — долиною Дністра — скоро втікаємо з гір на урочайні самбірські долини. Ще Спас — рівнож гарне і часто відвідуване місце й Бусовицько (оба над Дністром) — і вже за нами, ген за нами, сині гори прекрасної, білої Бойківщини. Тільки голос сопілки та кряк вірла довго не мовкне в наших ухах і довго ще в серці несемо протяжний спів гірської коломийки:

Ой, тай туд, туд дівко,
Не можу я та забути.
Верховно фея!

Розлуч 10 VIII. 1927.

місце та сама сцена, при постановці нових епізодів. Тільки гра акторів зустрічає зміну. Три до чотирьох осіб виступають на сцені в одній і тій самій ролі. Вистава має бути чаром, а не тільки виставою. Найчарівнішою обставиною є те, що вистава не тільки чаром, але чаром — воно кришталеве чистота та переливи акторських нюансів належать усе ще до театру. Завдяки цьому Кальдерон єдиний після 300 років після літ у Львові, і він, як перед німками у Мадриді. Завдяки їм ми знаємо, чого нам так дуже бракує: красу жовтої, чистої, багатоглибини літературної мови!

Ще більшою несподіванкою була для мене виставка Меліра „Жорж Дандена“ в андальському жаргоні театру. Такої доброті андальської трупі не бачив я в нас ніколи. Це був Мелір найкращою паризькою режисурою, виступавши до андальських подробиць, що кожне слово, кожний жест були виведені довгою підготовкою. Я і мій товариш розуміли мало що більше, як коли були в Кальдероні в Мадриді. Але міміка артистів виставляла. Мелірівська доба була заслана із усіма хитрощами модерного театру, що на свій лад користувалася здобутками „комедії дель арте“ і зближує аудиторію до сцени переходом із сцени на сцену і переходом з авторського тексту до режисерських вставок. Якщо ми мали яку акторську трупу, що має в собі стільки безпосередності, розуміння дитини та хисту відтворювати архітектурні європейської літератури, то ніхто з глядачів не напружив би навіть подивитися на андальську сцену в саді Музичного Театру ім. Лисенка, де артистам ніколи важко входить і виходить крізь тіні та невеликі кулі.

Матеріальні засоби театру — велика річ. Та ще більша: духові — талант артистів і режисерів.

М. Р-ий.

Зі спорту.

„Пролом“ (Сокаль) — „Польонія“ (Сокаль) 6:3 (2:2)

Дівчи вже розіграла українська спортивна дружина „Пролом“ у Сокалі мечами змагання з „Польонією“ (товариські) і вони поставили „Пролом“ нарівні з „Польонією“. Вислід 2:2 і 1:1. Півніше „Пролом“ грав з „Польонією“ вже за жисте Сокаля. „Пролом“ грав з резервовими гравцями й тому „Польонія“ виграє у відношенні 3:4.

Зате 28 вересня „Пролом“ регабілітується. На відплату змагання виступає „Пролом“ у повному складі. Публіка дописала й це являється найкращою рекламою. Публіка в більшості польсько-жидівська, гучними оплесками підбадьорювала „Польонію“, з криками, свистами та гудінням віддавала напад „Пролому“ від воріт. На цю некультурну поведінку суддя (польак) не звертає якось уваги. Це й було причиною, що з самого початку „Польонія“ здобула два голи. Однак „Пролом“ не звертає уваги на наслідки і грає витривало на половині „Польонії“ та кінчить першу половину з вислідом 2:2. У другій половині знову „Пролом“ латискає „Польонію“, здобуває ще 4 голи й по-зволіє собі стріляти ще одного ворожого гола. Гра була дуже жива. Публіка подивлялась. Польська прихильниця, мовчала, зате українська нагороджувала своїх колубів заслуженими оплесками.

Змагання закінчилися вислідом 6:3 у користь „Пролому“.

Неділя 28 VIII. — це день тріумфу української духовної та фізичної культури. „Пролом“ грав спокійно, таке було теж поведінка української публіки, зате „Польонія“ давала себе пізнати некультурними, розпущеними вигукми та брутальною грою, котра віддавала призначення й польської публіки.

Наше товариство зорганізувалося щодня недовго. Тепер маємо вже дві дружини копаного м'яча, дві ситківкові дружини та засновок дружини жіночої. На найближчу мету маємо ще й інші плани, однак про них нашіємо аж з хвилиною їх здійснення.

Сокалець.

Пам'ятайте, що всі збірники на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Нові книжки і видання.

Журнали:

Літературно-Науковий Вістник. Кн. IX. вересень. Зміст: О. Гришай: Пісня нові. Казка. А. Карашевич: У боротьбі. А. Кара: Сени. Н. Лівницька: * * *. І. Крушельницький: Мандри. Пер. Люїс: Пісня. В. Кучабський: Давид. М. Смушка: Безпритульний. Г. Журба: Поріг. Пер. Люїс: Пісня. Г. Зудерман: Найкраща. Ю. Магальський: Останній акт трагедії. Д-р

Ст. Смаль-Стоцький: І. Оннікевич Рука Бібліотека. Д. Д.: Патріотизм і націоналізм. О. Стефанович: * * *. Е. Маланюк: Портрет. Анто Доміні. Решель Оні: Епохальний перелет Ліндберга.

Світ. Ч. 15-16. вересень. Зміст: М. Галущинський: Подорожні „Рідної Школи“. П. Карманський: На чужині. В. Некрашевич: Безсмерність. Д. А. Ф. - й: Пам'яті Миколи Лисенка. Мом. Дено про мармори. О. О. - Ма-сафуса: Вишневий квіт. О. О. - й: Ой, не бийте мене! І. Аккуратер: З латинської літератури. Зі спе-ни. І. Німчук: Пам'ятка таблиці в честь Кудіма у Відні. Як витримувати сину Н. В. Гіів Місисі. Д. Загул: Україно. Здобуття золота з живого срібла. Початки преси. Л. Толстой: Кіт Василь. М. Рудницький: Сповідь утіхаючого літа. Українська фахова школа у Львові. Средства проти ячмія. А. П. - й: Лист до сестри. Х. Дантас: Дві малю. З емігранції. І. К. - й: Зелеманка. Місто старців Мони світу Користи з вульгані. Г. Енерс: Найгірша збрда (продовження). Веселий куток — ІЛЮСТРАЦІЇ: Дорога в Косова до Кут — св. М. Сеньковський. Аматорський турт „Рідної Хати“ в Холмі. Добування мармурів (з світлиці). І. Озаркевич: Японський красил. Чехословацький парламент у Празі. Вистава „Богині“ в Перемишлі. Таблиця в честь Кудіма у Відні. Вистава домашнього промислу в Рудках. Старинна обсерваторія в Індії. Монастир св. Іла-на в Палестині. Фарма крокодилів. „Палата справедливості“ у Відні. Похоро-ни румунського короля. Похорони жертв віденської революції. Велика астрономічна збрда. Українська фахова школа у Львові. Філія „Сугубу“ в Мар-ле-ві. Зелеманка (з світлиці). Оркестра тов. „Сокиа“ в Красім. Торговельний дім в Китаю.

Нива, часопис присвячений церк. і сусп. справам. Листопад — вересень, ч. 7-8. Зміст: Сила „нової пісні“. о. Волод. Лиско: Душпастир поза церквою. о. Александер Росненський: Чудотворна місцевість у Вини-тиях. о. С. К. - й: Вказівки для душпа-стирів. Володимир Босий: Українська Ко-легія св. Іосафата в Іорктоні. Саскече-ван (Канада). о. д-р Г. Костельний: По-Італії. Свящ. Іван Пачовський: Про при-чини малих успіхів в науці релігії. о. д-р Г. Костельний: Спір про еміграцію.

Нова Хата, журнал для плекання до-машньої культури, вересень ч. 9. Зміст: Д-р Гришай: Поклик в справі ювілейного ладу для Ольги Кобилянської; К. Б. На-родні вишивки, народна пошта; Дві ви-ставки українського народного мистецтва; Клявіра Бобикевич: У Ольги Кобилян-ської; Збирання матеріялів для біографії Лесі Українки; Другий курс інструкторок на села; З гуманітарної діяльності Союзу Народів; Ріжні вісти; В справі з'їзду жі-ночих промислових кооператив; Здегра-дована Венера з Мілету; Під осям: Моді; Роботи; Д-р В. Ю. Кисілевський: Жінка в Канаді; Земельний Банк Гіпотечний; Беріажа: Як заховати красу, свіжість і мо-лодість? Господарська частина (Далі, Трускавки); С. Мійська: Приписи; Ради господарям; Перетиска Редакції.

Літопис українського друку, орган державної бібліографії УСРР ч. 33 і 34.

Рідна Школа, орган „Рідної Школи“ Українського Педагогічного Т-ва, вересень ч. 2. Зміст: Наше шкільництво і польські влади. Д-р О. Мажарушка: Творча школа. І. Крипкевич: Найстарший устан україн-ської школи. М. Галушинський: Гімназії „Рідної Школи“. Д. Коренєв: Доло-ження об'єднання семінаристів. Л. Ясін-чук: Американська еміграція і „Рідна Школа“. І. Герасимович: Т.Ш.Л. на укра-їнських землях. Л. Ясінчук: Літочі бібліо-теки. З життя Товариства. Комуналі Ріжні вісти.

Оповідки.

Подяка. Внідаючи за кордон на музико-логічні студії, складаю отсю до-рогому широкосердечну подяку Вп. Памі Катрі Мандишевській учительці музики в Станіславові широкосердечну подяку за її добросовісну працю при навчанні мене гри на скрипці — Роман Мироніч абсолютний української гімназії в Станіславові. 469

Творці і Катерина з Вишваню-ків Пилипівські складають 50 зол. на „Рідну Школу“ місто повідомлень про своє вичання, яке відбулося в липні 1927 в Коломиї. 474

Торговельна школа Тов. „Про-світа“ у Львові приймає вписи на тор-говельну і кооперативну науку для обох полов, а саме: 1) 5-місячний курс для до-рослих без огляду на вік і покінченні шко-ли. 2) 1-річний курс для молоді з покін-ченою базовою народною школою. 3) 1-річ-ний курс для абітурієнтів середніх шкіл. Наука починається 4. жовтня 1927 в год. 4-й попод. — Управа. 1-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

17 Зол. коштує ланушок 14 карат, зо-лото з Матір Божою у Маладі, Ко-перника 14. 1773 17-2

АДВОКАТСКА канцелярія, пошукує інтелігентного хлопця, що вчинив би писати на машині і до услуг. Філія хів 12. 445 2-2

ФОРТЕП'ЯН Швабгоффеа (довгий) за 1000 зол. продасть „Монюшко“ Зімо-ровича 10. 447 2-2

ВИСТАВА на СХІДНИХ ТОРГАХ у Павильоні штуки коя 400/А.В. най-кращі калі і фіранки ручної роботи також правдані коронки різного роду за безцінь Фрайліха, Львів, Сикстуська ч. 21, Тел. 37-56. Філія: Швейцарія St. Gallen і Відень. 435 3-4

УКРАЇНСЬКИЙ Наддніпр. театр під дир. О. Міткевич. Негально пошу-кує першу скрипку, секунда, кларнет і бас. Зголошення: Перемишль почта Україн-ський театр О. Міткевич. 437 3-3

ГОДИННИК Ваш буде найліпше на-правлений в найбільшій годинникар-ській роботні Івана Зельтенрайха, Львів, Марійська пл. 5. — 3 провінції про-симо репаратії присилати поштою. — Ста-ромодні дамські годинники перероблюємо на ручні. 3 6 18-2

НАЙШВИДШІА метода вивчення но-вотних мов, як також стенографії, писання на машинах. Ecole française, Ба-торія 34. 350 6-6

ПАНІ Б. М. Майвельт власниця са-льону мод у Відні приїхала на корот-кий час до Львова і заосмотріла склади фірми Рудольфа Найвельта пл. Марійська ч. 8 в моделі найновішої креції, про що звітуйте свою П.Т. клієнтелю і просить о ласкаві відвідини. 465 2-3

ОДНОРІЧНИЙ Торговельний Курс И. Гіршпрунга, Личаківська 34, приймає додаткові вписи. 467 2-3

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ И. Гіршпрунга, Личаківська 34 приймає вписи на курс писання на машинах 10 пальцевою си-стемою. 466 2-3

ПОШУКУЮ інструктора до III. і I. класів гім. Зголошення до 15. вересня о. Юліан Фацієвич Стрілська нові коло Бібрки. 457 2-2

РОНЦІПІЕНТ адв. д-р прав з 2 1/2 літн. пропін. практ. глядає посади. Листи слати: Dr. Rudolf Drobenko Dukla. 451 3-4

ПОШУКУЮ праці, канцелярської, касі-ерки, в друкарні, складі або шиття по-домах. Львів, Горішна Павлинів 2а, Анна Дробаха. 1-1

ПОШУКУЮ аренди 10-50 моргів поля елентуально 10 моргів огорожу — ла-скаві зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Аренда“ для В. О. 471 1-1

УКІНЧЕНА семінаристка, прийме лекції з виділових шкіл райрадіше у свяще-ника. Парохіальний уряд в Підберезі п. Волохів. 472 1-3

ТЕХНІК - наддніпрянець молодий з браку знайомості бажає наязати переписку з паніною українкою. Листи проситись слати під „Технік“ до Адмін. „Діла“. 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.

417 Пересвітлення Рентгеном 6-23

Писипайте передплату!

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

СТАРША самітна, спокійна жінка, по-шукує службу. Зай-меться кухнею і всі-лякого роду госпо-даркою. Під „Спо-кійна“. 450 2-2

ЖАРІВКИ МАТЕРІЯЛИ. ЕЛЕК-ТРИЧНІ ЛАМПИ. І.І.І. Найдешевше жерело в Галичині

„ЕЛЕКТРОБЛИСК“ Львів Скарбівська 4. (Проти кіна „Лев“. Тел. 46-05. 470 1-3

„МОНЮШКО“ вул. Зіморонича 10. — Телефон 35-54 поручає

ФОРТЕП'ЯНІ І П'ЯНИНА нові і уживані в різних цінах і на дога-них умовах. 1-4

ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВОСТЕЙ у Львові, вул. Галицька ч. 15

має на продаж слідуєчі товари:
2000 м. флінелі на шляфроні по зол. 1'50
2000 м. шевайоту на мундурки „ „ 3'00
3000 м. кухонних ручників „ „ 0'75
2600 м. ручників на метри „ „ 1'25
2000 м. англійського полотна „ „ 1'30
1500 м. брукселі на фартушки шир. 1'40 м. „ „ 5'00
1500 м. каро чисто вовняне „ „ 4'50
3000 м. вельветів на шляфроні „ „ 4'50
5000 м. зефіри на сорочки „ „ 1'80
1500 м. пеніта вовняна на сукні „ „ 2'25
1000 м. шовку на плящі „ „ 6'00
Замовлення на провінцію виконується відвотною поштою. 4-

БУДОВИ НОВІ надбудови і ре-конструкції буд-инків світських і церков, пляні і коштовні виготовлює на найдогідніших умовах та найко-потшому часі

ІНЖ. ЛЕВ ЛЕВИНСЬКИЙ архітект будівничий

Львів вул. СОДОВА ч. 3, II поверх 355 (бічна Потоцького.) 7-16

Купуйте шкіри і футра в промислово торг. спілці з обм. пор. ХРОМ у Львові вул. Руська 20. 360 5-6

ДІМ торг.-пром. „ДОСТАВА“ ко-оператива з обмеж. пор. у Львові, До-мінканська 11, повідомляє Всеч. Отш, що вже надійшли дуже гарні посудини зі шліфованого скла з подвійною шкля-ною і нікелевою, герметичною накрив-кою до біновання Служби Божої і на св. Мирі, які можна дістати в складах „ДОСТАВИ“ у Львові, в Перемишлі 468 і Тернополі по зол. 8 за штуку. 1-2

Впр. Отців Парохів що улажкують місці, просить двох інва-лідів УГА, які займаються продажем дево-ціоналі, ласкаво повідомити їх, бодей два тижні наперед про речинь місці на адресу: П. Яків у Запотоці п. Півліської малі, та в цей спосіб допомогти своїм людям в чесний спосіб заробити собі на прожиток. 1-2

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ філії Музичного Товариства ім. Лисенка в Дрогобичі відбудуться в неділю дня 25 вересня 1927 в льокалі Т-ва в год. 4. яд. 5. попод. зі слід. порядком дня:
1. Відкриття,
2. Звітні членів Виділу,
3. Удільня абсолютної,
4. Вибір нового виділу,
5. Веселля.
Двогодинний день 8. вересня 1927.
З Виділу Муз. Т-ва ім. Лисенка:
Д-р Р. Скарбівський Д-р Р. Савойко м. голова. секретар. 1-1

Найбільша в краю фабрика дзвонів БРАТІВ ФЕДЬЧИНСЬКИХ в Калуші, вул. Сівецька ч. 14. в Перемишлі, вул. Красинського ч. 63.

віддає на замовлення дзвони гармо-нічні і поодинокі, а постійно удержує на складі злив 200 штук готових дзво-нів у вазі від 10 до 600 кг.

Ціни приступні — сплата ратати. 9-2

„ROBUR“ Союз Горішношлеських копалень в Катовицях

поручає горішношлеський вуголь І. категорії з глибоких копалень на паливо і до промислових цілей, також кокс і брикети. Продукція: 1/2 часті загального викопу на Горіш-ному Шлеську. — Бюро продажі на Східну Галичину:

„СІЛЕЗІЯНА“ 423 4-6 Вуглева Сілка з обм. поручкою

Львів, вул. Лерлонів 1. Тел. ч. 6-98, 18-31, 20-50, 40-90. Виствляємо на „Східних Торгах“ в Центральнім Павильоні.

„Діло“, 3 доукарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів. Ринок ч. 14.

Зв. величю відповідає д-р Іван Німчук. Виває Видавничої Спілки

Зв. величю відповідає д-р Іван Німчук. Виває Видавничої Спілки

Зв. величю відповідає д-р Іван Німчук. Виває Видавничої Спілки

Зв. величю відповідає д-р Іван Німчук. Виває Видавничої Спілки

Зв. величю відповідає д-р Іван Німчук. Виває Видавничої Спілки

Зв. величю відповідає д-р Іван Німчук. Виває Видавничої Спілки

Зв. величю відповідає д-р Іван Німчук. Виває Видавничої Спілки